

De overwinning van het "neen-kamp" bij de referenda over de Europese grondwet in Frankrijk en Nederland betekent een volkse overwinning zonder voorgaande tegen het neoliberalisme. Het is een overwinning tegen de antisociale politiek die de Europese regeringen en het patronaat voeren in naam van een Europese Unie waarin enkel maar de markt, de concurrentie en de winst aan het roer staan. Deze overwinning betekent een historische ommekeer in de strijd voor een ander Europa en de opbouw van een Europese sociale beweging die dit ander Europa kan afdwingen.

Ondanks de intensieve propaganda die de politieke elite, de media en de overheden voerden ten gunste van de grondwet, ondanks de verwijten en de dreigementen, hebben de Franse en Nederlandse arbeiders, jongeren, werklozen zich niet laten misleiden. Ze hebben op duidelijke wijze de grondwet verworpen omwille van de inhoud ervan : de grondwet is niets anders dan een poging om het neoliberale offensief van sociale en democratische afbraak te versnellen en te institutionaliseren.

Méér dan 80% van de wetten en de maatregelen die op het niveau van de lidstaten vorm krijgen, zijn het directe gevolg van richtlijnen en regels die, met de goedkeuring van de verschillende nationale regeringen, gedicteerd worden vanuit de Europese Unie. In dat kader is het dan ook grotesk om te beweren dat de neen-stemmers vooral Chirac en zijn binnenlands beleid wilden treffen. Méér dan een miljoen boeken over de Europese grondwet gingen de jongste tijd in Frankrijk over de toonbank en studies tonen aan dat het neen-kamp enkel maar toenam naarmate de sociale strijd opflakkerde en de kennis over de grondwet steeg. De mensen beseften maar al te goed wat er op het spel stond en stemden bewust tegen.

Vriend en vijand moeten het dan ook toegeven : dit is de overwinning van een links, sociaal, antineoliberaal, antikapitalistisch en internationalistisch "neen". Na een debat dat heel de maatschappij beroerde, kwam in Frankrijk 70% van de kiesgerechtigden opdagen, wat erop wijst dat ook de meest volkse lagen op het appèl waren. 70% van de arbeiders hebben "neen" gestemd, net als 60% van de bedienden, de werklozen en de jongeren. Ook 9 kiezers op 10 van de PCF en 6 kiezers op 10 van de PS stemden "neen".

Deze cijfers zijn in grote mate het resultaat van de fantastische campagne die gevoerd werd door honderden eenheidscomités voor een "linkse neen", waarin militanten van de PCF, de LCR, dissidenten van de PS, syndicalisten, leden van Attac en militanten van sociale bewegingen de handen in elkaar sloegen. Ook de massaal bijgewoonde meetings van het linkse "neen-kamp" toonden overduidelijk aan waar de reële kracht van het "neen-kamp" zich bevond : de meetings van links trokken vaak duizenden aanwezigen, terwijl de meetings van de rechterzijde voor of tegen de grondwet meestal niet meer dan enkele tientallen aanwezigen trokken.

Wij willen de rol die onze Franse kameraden van de Ligue Communiste Révolutionnaire gespeeld hebben in deze eenheidscampagne even in de verf zetten. Zij hebben al hun krachten aangewend voor een links, antikapitalistisch en internationalistisch "neen". Vandaag roept de LCR terecht op voor het ontslag van Chirac en voor de vorming van een breed en unitair, antikapitalistisch politiek alternatief, op basis van de militante krachten die deze overwinning hebben bereikt. Zoals onze kameraad Olivier Besancenot het uitdrukt : " Nu moeten er sociale mobilisaties komen die de weg openen naar een antikapitalistisch alternatief ".

De overwinning van dit linkse neen-kamp betekent een beloning voor al diegenen die sinds jaar en dag koppig in tegenstroom strijd leverden. Het is een beloning voor de mobilisaties van de Euromarsen tegen werkloosheid en precariteit van 97-99, een beloning voor de andersglobaliseringsbeweging (die de Europese tops beantwoordde met tegentops en recent nog 19 maart op de agenda plaatste), een beloning voor de Europese Sociale Fora. Al die mobilisaties droegen bij tot de afbrokkeling van de legitimiteit van de huidige Europese Unie en wezen de weg naar een ander mogelijk Europa.

Deze overwinning van het "neen-kamp" staat gelijk aan een onderhuidse blessure en een historische nederlaag voor de Europese sociaal-democratie - die sinds de start één van de steunpilaren is van dit antisociale Europa. Het is ook een nederlaag voor de groenen, die in naam van een zogenaamd realistische politiek "van het minste kwaad" hun wagentje vast hebben gehangen aan de neoliberale trein.

De overwinning van het "neen-kamp" in Frankrijk en Nederland toont glashelder het ondemocratische en niet-legitieme karakter van de huidige Europese constructie aan. In Frankrijk stemde 90% van de parlementairen voor de grondwet, terwijl bijna 60% van de bevolking de grondwet verwierp. In België is deze democratische ontkenning nog veel groter: de senaat en de kamer namen de grondwet aan met quasi unanimité, en aan de bevolking werd gewoonweg niets gevraagd! Het Franse en Nederlandse "neen" toont aan dat deze parlementaire stemmingen op geen enkele wijze representatief zijn.

De vrees voor het Vlaams Belang vormt slechts een handig voorwendsel om elke democratische volksraadpleging te weigeren. De Franse ervaring leert ons nochtans dat na een echt publiek debat het linkse, solidaire en internationalistische "neen-kamp" in staat is om de strijd te winnen van het racistische, rechtse en nationalistische "neen" en dat dit zelfs de tendens tot verrechtsing in de samenleving kan omkeren. De traditionele partijen in België verkiezen kennelijk om gedurende maanden te bakkelen over Brussel-Halle-Vilvoorde om vervolgens vliegensvlug de Europese grondwet te stemmen, zonder enige vorm van publiek debat. Wie speelt dan extreem-rechts in de kaart? Onze politici zeuren steeds over het gebrek aan interesse in de politiek van de burger, maar weigeren tegelijkertijd inspraak te geven aan diezelfde burger...

Laten we daarom via een brede eenheidsmobilisatie ijveren voor het ongedaan maken van die stemming in het Belgisch parlement en voor de organisatie van een referendum in ons land, voor een waarachtig publiek debat met evenveel recht van spreken in de media voor alle betrokken partijen. In dat kader wordt de stilte van de top van de twee grote vakbonden stilaan onhoudbaar. In navolging van de ACOD en van ABVV-Brussel en BBTK-Brussel moeten de vakbonden al hun gewicht in de schaal leggen voor dit elementaire democratische gevecht.

Ook al lijkt de grondwet vandaag op sterven na dood, toch is het gevecht nog niet gewonnen. De Europese heersende klassen zullen alles doen om de grondwet op verschillende wijzen terug tot leven te wekken : via zogenaamde "versterkte samenwerking" tussen lidstaten, via het sluiks goedkeuren van delen van de tekst enz. Enkel een klaar en duidelijke afwijzing en een scherpe waakzaamheid zullen deze manoeuvres kunnen vermijden.

De resolute afwijzing van de Europese grondwet moet nu aangewend worden om een gecoördineerd tegenoffensief te lanceren om een andere politiek te eisen op Europees niveau en op het niveau van de lidstaten : arbeidsduurvermindering, betekenisvolle verhogingen van de uitkeringen en de lonen om het koopkrachtverlies van de laatste decennia te compenseren, verdediging en uitbreiding van de openbare diensten toegankelijk voor iedereen, verbod op afdankingen voor bedrijven die winst maken, opheffing van alle repressieve maatregelen gericht tegen werklozen...

Naast de noodzaak aan een dergelijk tegenoffensief en een eenheidscampagne voor een referendum, stelt zich ook in dit land de kwestie van een politiek alternatief. Geen enkele traditionele linkse partij heeft zich uitgesproken tegen de Europese grondwet of schuift de noodzaak naar voor van een breuk met het neoliberalisme. Zij die de neoliberale politiek en de kapitalistische maatschappij verwerpen, beschikken vandaag niet over een politieke kracht die in staat is om hun standpunten zowel op straat als in het kishokje en de instellingen te vertegenwoordigen. De SAP roept daarom ook op tot de opbouw van zo'n politiek alternatief.

Een ander Europa en een andere linkerzijde zijn mogelijk !

Overwinning van het "Neen-kamp". Nederlaag voor het neoliberalisme

Contributed by SAP
donderdag, 02 juni 2005 -

Socialistische Arbeiderspartij (SAP)
Plantinstraat 20
1070 Brussel
02.523.40.23